

15 LET PROGNOСТИČNIH OBVESTIL V VARSTVU RASTLIN

Jolanda PERSOLJA¹, Primož PAJK², Tomaž SELIŠKAR³, Andrej KOVAČ⁴

¹Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Oddelek za varstvo rastlin, Žalec

²Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

³Velesa d.o.o.

⁴Neoks s.p.

IZVLEČEK

Obveščanje pridelovalcev rastlin o pojavu in širjenju škodljivih organizmov, okoljskih dejavnikov ter pravočasnem in ustreznem varstvu rastlin v realnem času, ima pomembno vlogo pri izvajanju integriranega varstva rastlin. Informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) imajo vedno večjo vlogo tudi v kmetijstvu, saj omogočajo kmetijskim pridelovalcem dostop do podatkov kjerkoli in kadarkoli to potrebujejo. Prognoistična obvestila, ki jih v okviru javne službe zdravstvenega varstva rastlin izdajajo prognoistični centri, imajo svoj začetek že v letu 2002. Takrat je bilo iz Slovenskega informacijskega sistema za varstvo rastlin FITO-INFO po elektronski pošti izdano prvo obvestilo pridelovalcem. V 15-ih letih obstoja prognoističnih obvestil je šel njihov razvoj skozi različne informacijske faze in vedno nove izzive, ki jih postavljajo pravila interneta, varnosti in zahteve uporabnikov. V letu 2014 so prognoistična obvestila dobila uporabniku bolj prijazno in uporabno obliko, saj se uporabniki lahko po novem naročijo na prejemanje obvestil tudi za posamezno skupino rastlin. Modul za naročanje in pregled prognoističnih obvestil je dostopen na Agrometeorološkem portalu Slovenije (AGROMET) na naslovu: <http://agromet.mkgp.gov.si/pp/>.

Gljučne besede: Agrometeorološki portal Slovenije, informacijsko-komunikacijska tehnologija (IKT), integrirano varstvo rastlin, prognoistična obvestila, škodljivi organizmi

ABSTRACT

15 YEARS OF FORECAST INFORMATION IN PLANT PROTECTION

Providing information to the plant producers about the occurrence and spreading of harmful organisms, environmental factors and timely and adequate plant protection in real time, plays an important role in implementation integrated pest management. Information and communications technology (ICT) have an increasing role also in

¹ mag., Cesta Žalskega tabora 2, SI-3310 Žalec, e-pošta: jolanda.persolja@ihps.si

² univ. dipl. inž. agr., Dunajska 22, SI-1000 Ljubljana

³ Sadjarska ulica 21, SI-2327 Rače

⁴ Drapšinova 13, SI-3000 Celje

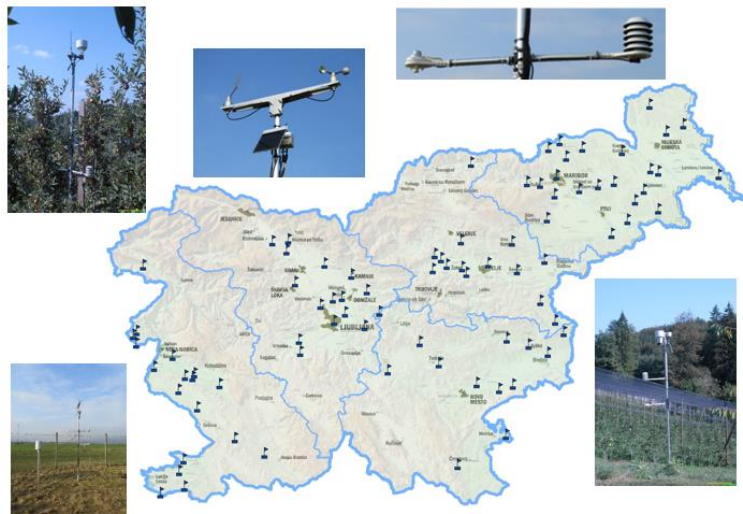
agriculture as it enables agricultural producers access to the data wherever and whenever they need them. Forecast information which are issued by the 5 regional centers operating in the frame of forecasting and warning service, have their beginnings in 2002. In that year first forecast information was issued from the Slovenian information system for plant protection FITO-INFO through Automatic messaging service to the producers. In the 15 years of existence of automatic forecast information, their development went through different information stages and increasing challenges which are posed by the rules of internet, security and users requirements. In 2014, forecast information became more user friendly and usable, because users can now easily subscribe to receive notifications for each group of plants. Module for subscription and overview of forecast information is now accessible on the Slovenian Agrometeorological portal (AGROMET): <http://agromet.mkgp.gov.si/pp/>.

Keywords: forecast information, harmful organisms, information and communications technology (ICT), integrated pest management, Slovenian agrometeorological portal

1 UVOD

Obveščanje pridelovalcev rastlin o pojavu in širjenju škodljivih organizmov, okoljskih dejavnikov ter pravočasnem in ustreznem varstvu rastlin v realnem času – prognostična obvestila, imajo pomembno vlogo pri izvajanju integriranega varstva rastlin. Informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) imajo vedno večji pomen tudi v kmetijstvu, saj omogočajo kmetijskim pridelovalcem dostop do podatkov kjerkoli in kadarkoli to potrebujejo.

455

Slika 1: Mreža agrometeoroloških postaj UVHVVR.

V letih 2002 – 2017 je bilo izdanih 9674 obvestil - največ v kategoriji sadjarstva (preglednica 1).

Preglednica 1: Število izdanih prognostičnih obvestil po kategorijah v letih 2002-2017.

Kategorija	Podkategorija	Št. izdanih obvestil
Sadjarstvo	Pečkarji	2.406
	Jagodičje	48
	Koščičarji	1.425
	Lupinarji	117
	Ostalo	254
Vinogradništvo	Vinska trta	1.824
	Ostalo	6
Poljedelstvo	Krompir	727
	Žita	691
	Koruza	326
	Oljna ogrščica	120
	Travniki in pašniki	5
	Soja	5
	Oljne buče	3
	Ostalo	97
Zelenjadarstvo	Plodovke	317
	Čebulnice	288
	Ostalo	173
	Kapusnice	94
	Korenovke	9
	Solatnice	14
	Stročnice	27
Hmeljarstvo	Hmelj	144
Oljkarstvo	Oljke	293
Ostalo		261
SKUPAJ 1.1.2002 - 31.12.2016		9.674

Na dan 31.12.2016 je bilo v sistem vpisanih 3100 aktivnih uporabnikov in 3616 naročil na obvestila (preglednica 2).

Preglednica 2: Število naročnikov na posamezno kategorijo obvestil (31.12.2016).

KATEGORIJA	NAROČNIKI
SADJARSTVO	839
VINOGRADNIŠTVO	814
ZELENJADARSTVO	557
OLJKARSTVO	513
POLJEDELSTVO	473
DRUGO	386
HMELJARSTVO	34
SKUPAJ NAROČIL	3616

3 REZULTATI IN RAZPRAVA

458

V 15-ih letih obstoja prognostičnih obvestil je šel njihov razvoj skozi različne informacijske faze in vedno nove izzive, ki jih postavljajo pravila interneta, varnosti in zahteve uporabnikov. V letu 2014 so prognostična obvestila dobila uporabniku bolj prijazno in uporabno obliko, saj se uporabniki lahko po novem naročijo na prejemanje obvestil tudi za posamezno skupino rastlin (pečkarji, koščičarji, krompir, čebulnice,...).

VSA OBVESTILA (V 2016)

- SADJARSTVO (26)**
 - pečkarji (14)
 - koščičarji (10)
 - jagodičje (0)
 - lupinarji (2)
 - ostalo (0)
- VINOGRADNIŠTVO (13)**
 - vinska trta (13)
- POLJEDELSTVO (16)**
 - žita (4)
 - krompir (6)
 - oljna ogrščica (1)
 - koruza (2)
 - soja (1)
 - travniki in pašniki (0)
 - oljne buče (0)
 - ostalo (2)
- ZELENJADARSTVO (12)**
 - kapusnice (2)
 - plodovke (5)
 - čebulnice (3)
 - stročnice (2)
 - korenovke (0)

14. VARSTVO JABLAN IN HRUŠK - 12.04.16
(Celjska in Koroška regija/Pečkarji)
Fenološki razvoj jaboln in hrušk Na območju Celjske regije so jabolne povprečno na opazovane lokacije in sorte vetopile v fenološko fazo cvetenja F(BBCH 60-61). Sorte, ki zgodaj c...
Preberi več...
Pripravila: Alenka Ferle2-Rus

13. OBVESTILO O VARSTVU KROMPIRJA PRED PLEVELI - 07.04.16
(Celjska in Koroška regija/Krompir)
Večina kmetovalcev in vrtničarjev v teh dneh sadi krompir, ali pa ga je že posadila pred kratkim. Posajen krompir v tem času kali, le zelo zgodaj posajen krompir je že v fazi razvo...
Preberi več...
Pripravil: Silvo Zveplan

12. VARSTVO VINSKE TRTE - 06.04.16
(Celjska in Koroška regija/Vinska trta)
FENOLOŠKI RAZVOJ VINSKE TRTE Na območju vinorodnega pod okoliša Šmarje – Virštanj, Slovenskih Konjic in Spodnje Savinjske doline, vinska trta v povprečju na opazovane lokacije in ...
Preberi več...
Pripravila: Alenka Ferle2-Rus

Slika 3: Spletni vmesnik za pregled prognostičnih obvestil na portalu Agromet.

Naročanje je enostavno in varno, dodane so nove funkcionalnosti. Modul za naročanje in pregled prognozičnih obvestil je sedaj dostopen na Agrometeorološkem portalu Slovenije (AGROMET) na naslovu: <http://agromet.mkgp.gov.si/pp/>.

4 SKLEPI

Avtomatsko izdajanje prognozičnih obvestil v varstvu kmetijskih rastlin teče že 15. let, število uporabnikov prognozičnih obvestil ter zanimanje zanje iz leta v leto narašča. Kljub temeljiti prenovi sistema v zadnjih letih, izgradnja sistema še ni zaključena, ampak bo v prihodnosti treba neprestano slediti izzivom kmetijske pridelave, zahtevam uporabnikov in novim informacijskim tehnologijam.